

Útvar hodnoty za peniaze

Ministerstvo financií SR
www.mfsr.sk/sk/financie/hodnota-za-peniaze/

Hodnota za peniaze projektu

Obstaranie útočnej pušky 5,56 mm s príslušenstvom
(projektový zámer)

október 2023

Upozornenie

Jedným zo zadaní projektu Hodnota za peniaze je ekonomicky posudzovať plánované verejné investície. Tento materiál je hodnotením Ministerstva financií SR k pripravovanému projektu v zmysle § 19a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Hodnotenie pod vedením Martina Haluša pripravili Martin Kmeťko, Michal Jerga a Ivana Michalková na základe materiálov opísaných v tomto hodnotení a stretnutí so zástupcami Ministerstva obrany SR.

Ekonomické hodnotenie Ministerstva financií SR má odporúčací charakter a negarantuje prostriedky z rozpočtu verejnej správy v hodnote investičného projektu. Rozhodnutie o realizácii projektu je v kompetencii jednotlivých ministrov.

Zhrnutie

- **Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (MO SR) plánuje prostredníctvom 2 projektov získať celkovo 26-tis. moderných útočných pušiek.** Ozbrojené sily Slovenskej republiky (OS SR) majú v súčasnosti vo výzbroji 19,6-tis. pušiek, 18-tis. z nich sú samopaly vzor 58, ktoré sú za hranicou životnosti (40 rokov). Ich využívanie obmedzuje aj ukončenie výroby náhradných dielov. Menšia časť zahŕňa zbrane rôznych výrobcov využívané od roku 2011, resp. 2014.
- **Predmetom hodnotenia je verejné obstarávanie na 21-tis. pušiek s príslušenstvom s odhadovanými nákladmi 166 mil. eur s DPH.** Nakúpené majú byť pušky v 3 modifikáciách podľa dĺžky hlavne za 49 mil. eur a príslušenstvo za 87 mil. eur (bodák, kolimátor, tlmič a iné). Súčasťou nákupu sú aj podporné služby za 30 mil. eur (výcvik, náhradné diely). MO SR plánuje obstaráť pušky aj príslušenstvo od jedného dodávateľa.
- **Nad rámec hodnoteného projektu rezort získa ďalších 5-tis. pušiek kalibru 5,56 mm v hodnote 16 mil. eur prostredníctvom fondu FMS od americkej vlády.** Cez FMS má Slovensko k dispozícii 200 mil. USD na nákup vojenskej techniky, časť z nich použije na nákup 5-tis. pušiek M4A1 od spoločnosti Colt.
- **Počet útočných pušiek MO SR stanovilo na základe požiadavky na počet vojakov v roku 2035 a potrebnú rezervu.** Štúdia sa odvoláva na zámer MO SR zvýšiť do roku 2035 počet vojakov z 15-tis. na 22-tis. Požadovaný počet pušiek je navýšený o 10 % zásobu (2-tis. ks) a požiadavky Akadémie ozbrojených síl (600 ks) a Vojenskej polície (746 ks).
- **Na hodnotenie ponúk budú použité finančné aj kvalitatívne kritériá.** Kritériá sú rozdelené do troch kategórií, každej z nich bola pridelená váha: technická oblasť má váhu 47,5 %, finančná 37,5 % a ročný objem dodávky 15 %. V rámci týchto kategórií rezort prideli ponukám body na základe vopred určených parametrov, body budú prenasobené váhou kategórie.

Hodnotenie

- **V závislosti od budúceho počtu vojakov je potrebné kúpiť 11,5-tis. – 21-tis nových pušiek.** Dolná hranica intervalu vychádza zo súčasného počtu 15-tis. vojakov, požiadavky Akadémie ozbrojených síl, Vojenskej polície a požadovanej rezervy. Horná hranica vychádza z plánu MO SR navýšiť počet vojakov do roku 2035 na 22-tisíc. Časť pušiek má MO SR objednaných prostredníctvom fondu FMS.
- **MO SR preferuje nákup na hornej hranici intervalu v súlade s ambíciou zvýšiť počet vojakov o 8-tis. (+50 %) do roku 2035.** MO SR plánuje vybaviť každého vojaka útočnou puškou, potrebný počet pušiek určilo podľa zámeru rozšírenia armády do roku 2035. Zvýšenie počtu vojakov na 22-tis. je strategický zámer MO SR, rozpočet počítá do roku 2026 s 15-tis vojakmi. Aj v prípade schválenia zámeru v budúcnosti môže byť výzvou obsadenie miest, za posledné 3 roky sa počet vojakov zvýšil v priemere o 300 (detail box 1).
- **Nákup pušiek je možné rozložiť v čase a využiť 75 mil. eur plánovaných na nasledujúce 3 roky na skoršiu realizáciu iných projektov MO SR.** Aktuálne plánuje MO SR ukončiť do roku 2026 nákup pušiek aj pre vojakov, ktorí by mali nastupovať až do roku 2035. Postupný nákup, napr. formou rámcovej zmluvy alebo opcie, by umožnil prispôsobiť rozsah projektu skutočnému vývoju počtu vojakov. Prostriedky určené na nákup zbraní nad rámec súčasných počtov vojakov vo výške približne 75 mil. eur by bolo možné využiť na skoršiu realizáciu iných modernizačných projektov MO SR.
- **Rozsah potrebného príslušenstva nad rámec základnej výbavy pušky nie je jasne zdôvodnený.** Na každú pušku plánuje MO SR obstaráť základné príslušenstvo za 8 mil. eur (zásobníky, súpravy na čistenie) a ďalšie komponenty za 38 mil. eur (bodák, kolimátor a zväčšovací nadstavec). Na časť pušiek budú nakúpené tlmiče, baterky a laserové značkovače za 40 mil. eur. Podľa štúdie boli počty určené Ozbrojenými silami SR na základe operačného využitia, konkrétne počty nie sú z údajov v štúdii overiteľné (napr. na základe predpokladaného použitia jednotlivých modifikácií zbrane).
- **V štúdii nie je zahrnutý nákup munície potrebný na plné operačné využitie pušiek.** Podľa štúdie sa obstaranie munície plánuje súbežne s prvou dodávkou zbraní v roku 2024, MO SR však nemá plán obstarávania ani odhad nákladov. Okrem ostrej munície požaduje rezort obstaráť aj cvičnú muníciu, potrebné počty nie sú v štúdii stanovené.

- **Spojenie celého nákupu do jedného obstarania nemusí priniesť najvýhodnejšiu cenu a kvalitu pre jednotlivé komponenty.** V spoločnom obstarávaní pušiek a príslušenstva určí MO SR víťaznú ponuku na základe súčtu bodov vo všetkých kategóriách. Podľa štúdie je rizikom rozdelenia nákupu možné meškanie dodávky časti komponentov, čo podľa rezortu ohrozí používanie zbraní. Nie sú však hodnotené prínosy z rozdelenia verejného obstarávania na viacero celkov, ktoré by umožnilo lepšiu kontrolu nad výberom jednotlivých komponentov. Rozdelenie uľahčí vyhodnotenie a umožní obstarat' všetky komponenty s najvýhodnejším pomerom kvality a ceny.
- **Pri aktualizácii investičného plánu podľa údajov zo štúdie budú výdavky MO SR v roku 2025 nad hranicou 2 % HDP.** Podľa investičného plánu je na projekt vyčlenených o 143 mil. eur menej ako je predpokladaná výška nákladov v štúdiu. Po zohľadnení údajov zo štúdie budú výdavky MO SR v roku 2025 o 72 mil. eur vyššie ako by predstavoval limit 2 % HDP. Zabezpečenie financovania bude vyžadovať rozloženie nákupu v čase alebo presun prostriedkov z iných plánovaných projektov, čo by malo byť v investičnom pláne zohľadnené pred vyhlásením verejného obstarávania.
- **MO SR v štúdiu neposudzovalo alternatívne kalibre a ich vhodnosť pre účely OS SR.** V štúdiu rezort zhodnocuje iba kaliber 5,56 mm, ktorým sa zabezpečí kompatibilita zbraní v rámci slovenskej armády. Podľa štúdie je dôležitá kompatibilita aj s krajinami NATO, pričom výhody a nedostatky iných kalibrov (napr. 7,62 mm a 6,8 mm), ktoré tieto krajiny využívajú, neboli preskúmané.

Odporúčania

Pred vyhlásením verejného obstarávania:

- **Prispôbiť počet dodaných pušiek aktuálnemu počtu vojakov a dodatočné dodávky realizovať využitím rámcovej zmluvy alebo opcie, podľa skutočného vývoja počtu vojakov v budúcnosti.**
- **Doplniť spôsob, akým bol určený rozsah a počet príslušenstva, napr. predpokladaným operačným využitím pušiek v stanovenej konfigurácii.**
- **Rozdeliť do viacerých verejných obstarávaní nákup pušiek a príslušenstva, ktoré vyrábajú iní výrobcovia.**
- **Upraviť váhu vyhodnocovacích kritérií vo finančnej oblasti tak, aby zodpovedali podielu ceny danej položky na celkovej cene.**
- **Aktualizovať investičný plán a návrh rozpočtu tak, aby zohľadňovali predpokladanú výšku nákladov.**
- **Zhodnotiť možné alternatívy nákupu iného kalibru.**

Pred podpisom zmluvy:

- **Vyčísliť náklady na muníciu a vytvoriť plán obstarávania ostrej aj cvičnej munície.**

Opis a ciele projektu

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (MO SR) plánuje obstarat' celkovo 26.tis. útočných pušiek. Cieľom projektu je obnoviť výzbroj, ktorá je po technickej životnosti a prezbrojiť na kaliber 5,56 mm. Ozbrojené sily majú v súčasnosti vo výzbroji 19,6-tis. pušiek, 18-tis. z nich sú samopaly vzor 58 s kalibrom 7,62 mm, ktoré sú za hranicou životnosti (40 rokov). Ich využívanie obmedzuje aj ukončenie výroby náhradných dielov.

Počet nakupovaných zbraní vychádza z požiadavky rezortu na počet vojakov v roku 2035. Vojnový model (VM) a Zdrojovo udržateľný model (ZUM), na ktoré sa štúdia odvoláva, stanovujú požiadavku na počty vojakov v roku 2035 na 22-tis. K počtu pušiek pre plánovaný počet vojakov pripočítava zásobu 10 %, zbrane pre Akadémiu ozbrojených síl (AOS) a Vojenskú políciu (VP). Od celkového počtu je odrátaných 5-tis. kusov pušiek, ktoré budú obstarané cez FMS.

Predmetom hodnotenia je verejné obstarávanie na 21-tis. pušiek s príslušenstvom s odhadovanými nákladmi 166 mil. eur s DPH. Pušky za 49 mil. eur s DPH nakupuje rezort v troch modifikáciách podľa dĺžky hlavne, súčasťou nákupu je aj príslušenstvo za 87 mil. eur s DPH. Časť nákladov vo výške 30 mil. eur je určená na prevádzku, predovšetkým výcvik a sady náhradných dielov.

Nad rámec hodnoteného projektu rezort získa ďalších 5-tis. útočných pušiek kalibru 5,56 mm za 19 mil. eur s DPH prostredníctvom fondu FMS od americkej vlády na nákup vojenskej techniky. USA cez fond FMS poskytlo Slovensku približne 190 mil. eur (200 mil. USD) na nákup vojenskej techniky, 16 mil. eur z fondu bude použitých na nákup útočných pušiek M4A1 od spoločnosti Colt, Slovensko zaplatí DPH vo výške 3 mil. eur. OS SR majú v súčasnosti 360 ks zbraní M4A1.

Tabuľka 1 Požadované počty pušiek podľa MO SR

Požadované počty	Počet kusov ÚP
Cieľové počty vojakov 2035	22 525
Zásoba 10 %	2 252
Akadémia ozbrojených síl	600
Vojenská polícia	746
Dodávka z fondu americkej vlády (FMS)	-5 000
Požiadavka na nákup	21 123

Zdroj: Štúdia uskutočniteľnosti, spracovanie ÚHP

MO SR má v súčasnosti 1,3-tis. pušiek kalibru 5,56 mm od viacerých výrobcov, po obstaraní nových pušiek budú podľa štúdie súčasťou zásob. Okrem M4A1 sú to ďalšie dve typy zbraní - HK 416 (276 ks) a CZ 805 BREN A1 (654 ks). Zbrane boli obstarané v rokoch 2011-2018, podľa štúdie budú po verejnom obstarávaní súčasťou zásob spolu so samopalmi vz. 58. V štúdii nie je zdôvodnené, prečo majú byť zbrane v súčasnosti využívané armádnyimi útvarmi umiestnené do skladov v dobe životnosti.

Tabuľka 2 Súčasné počty zbraní OS SR (v ks), sivou označené zbrane po životnosti

Celkový počet pušiek OS SR	40 322
Vo výzbroji	19 566
Samopal vz. 58 kaliber 7,62 mm	18 276
HK 416 kaliber 5,56 mm	276
M4A1 kaliber 5,56 mm	360
CZ 805 BREN A1 kaliber 5,56 mm	654
Zásoby	20 756
Samopal vz. 58 kaliber 7,62 mm	20 726
CZ 805 BREN A1 kaliber 5,56 mm	30

Zdroj: Štúdia uskutočniteľnosti, spracovanie ÚHP

V rámci verejného obstarávania plánuje MO SR obstarat' spolu s puškami aj potrebné príslušenstvo za 87 mil. eur s DPH. Časť tvorí základné príslušenstvo zbrane (zásobníky, súpravy na čistenie), komponenty za 38 mil. eur rezort obstará pre všetky pušky (bodák, kolimátor, zväčšovací nadstavec), príslušenstvo za 40 mil. eur iba pre časť pušiek (tlmič hluku, laserový značkovač).

Tabuľka 3 Náklady na príslušenstvo

Položka	Počty kusov	Cena v mil. eur
Základné príslušenstvo	-	8
1 súprava zásobníkov	21 123	5
Súprava na údržbu a čistenie zbrane	21 123	2
Taktický popruh + upínacie oká	21 123	2
Príslušenstvo na každú pušku		38
Bodák/nôž	21 123	2
Kolimátor	21 123	14
Zväčšovací nadstavec	21 123	22
Príslušenstvo na časť pušiek		40
Taktická rukoväť s dvojnožkou	12 277	3
Taktické svetidlo/baterka	13 604	3
Laserový značkovač	13 604	26
Tlmič hluku	12 277	8
SPOLU		87

Zdroj: Štúdia uskutočniteľnosti, spracovanie ÚHP

Identifikácia potreby

Pre súčasnú veľkosť armády by bolo postačujúce nakúpiť 11,5-tisíc pušiek s príslušenstvom spolu za 91 mil. eur. Ak MO SR plánuje vybaviť každého vojaka útočnou puškou, pri súčasnom počte vojakov, po zarátaní požiadaviek Akadémie ozbrojených síl (AOS), Vojenskej polície (VP) a požadovanej rezervy 10 % sú potrebné počty pušiek o 10-tisíc nižšie ako požiadavka v štúdii.

Nákup 21-tis nových pušiek je hornou hranicou, ktorá počíta s navýšením počtu vojakov o 8-tis. (+50 %) do roku 2035. MO SR plánuje vybaviť každého vojaka útočnou puškou, podľa zámeru rozšírenia armády MO SR očakáva 22-tis. vojakov do roku 2035. K počtu vojakov je v požiadavke na počty kusov započítaná 10 %-ná zásoba, požiadavky AOS a VP.

Tabuľka 4 Počty kusov útočných pušiek (ÚP) pre dolnú a hornú hranicu intervalu počtu vojakov

	Počet kusov ÚP	
	Dolná hranica intervalu	Horná hranica intervalu
Počty vojakov	14 980	22 525
Zásoba 10 %	1 498	2 252
Akadémia ozbrojených síl	600	600
Vojenská polícia	746	746
Dodávka z fondu americkej vlády (FMS)	-5 000	-5 000
Zbrane kalibru 5,56 mm v súčasnosti vo výzbroji	-1 290	-
Požiadavka na nákup	11 534	21 123

Zdroj: Štúdia uskutočniteľnosti, spracovanie ÚHP

Potreba príslušenstva obstarávaného pre každú pušku nie je jasne zdôvodnená. Podľa štúdie boli počty určené Ozbrojenými silami SR na základe operačného využitia. Zo štúdie nie je možné overiť skutočnú potrebu príslušenstva na základe predpokladaného použitia jednotlivých modifikácií zbrane.

Prechodom na kaliber 5,56 mm sa zabezpečí kompatibilita munície pre zbrane zavedené v OS SR, podľa štúdie je dôležitá aj pre kompatibilitu v rámci krajín NATO. MO SR má v súčasnosti zavedených viac ako tisíc kusov zbraní kalibru 5,56 mm, okrem munície je možné pri rovnakom kalibri zdieľať aj časť príslušenstva. Podľa MO SR je zbraňová kompatibilita dôležitá aj v rámci krajín NATO, vzhľadom na spoločné úlohy, ktoré členské štáty vykonávajú (mechanizované práporové skupiny, Iniciatíva pripravenosti NATO - NRI).

Analýza alternatív

V štúdií je požiadavka na projekt porovnaná s nákupom 47-tis. kusov zbraní vrátane nákupu zbraní na sklad pre prípad mobilizácie. Podľa vojnového modelu, z ktorého požiadavka vychádza, je potrebné nakúpiť ďalších 22-tis. kusov útočných pušiek navyše oproti preferovanej alternatíve, tie by boli uložené v zásobách na sklade a použité v prípade mobilizácie. MO SR túto alternatívu bližšie nevyhodnocovalo kvôli vysokým nákladom.

MO SR v štúdií neposudzovalo alternatívne kalibre a ich vhodnosť pre účely OS SR. V štúdií rezort hodnotí iba kaliber 5,56 mm, ktorým sa zabezpečí kompatibilita zbraní v rámci slovenskej armády. Podľa štúdie je dôležitá kompatibilita aj s krajinami NATO, pričom pre iné kalibre, ktoré tieto krajiny využívajú (napr. 7,62 mm a 6,8 mm), neboli preskúmané ich výhody ani vhodnosť pre OS SR.

Ekonomické hodnotenie

Odhad nákladov pušiek a príslušenstva je stanovený ako priemer cenových ponúk od vybraných dodávateľov. MO SR zaslalo požiadavku na informácie (Request for Information - RFI) 8 spoločnostiam a získalo odpovede v dotazníku k 9 zbraňam. Na základe doručených ponúk určil rezort odhadovanú hodnotu zákazky a odhad ceny pre každú položku a informácie z dotazníkov použil na vytvorenie vyhodnocovacích kritérií.

Odhadované náklady na nákup pušiek s príslušenstvom sú 166 mil. eur s DPH. MO SR plánuje obstaráť pušky za 49 mil. eur a príslušenstvo za 87 mil. eur. Časť príslušenstva za 46 mil. eur je určená pre každú pušku (napr. kolimátor zväčšovací nadstavec, súpravy na údržbu), príslušenstvo za 40 mil. bude určené iba pre časť pušiek (napr. tlmič, laserový značkovač).

Náklady vo výške 30 mil. eur na podporné služby nie sú bližšie zdôvodnené. Náklady sú určené na výcvik, sady náhradných dielov a ďalšie podporné služby, ktoré nie sú v štúdií bližšie špecifikované. V podkladoch je pre niektoré položky odhad jednotkovej ceny (napr. pre súpravy náradia a náhradných dielov, výcvik inštruktorov), nie je ale definovaný požadovaný rozsah.

MO SR preferuje nákup na hornej hranici intervalu v súlade s ambíciou zvýšiť počet vojakov o 8-tis. (+50 %) do roku 2035. MO SR plánuje vybaviť každého vojaka útočnou puškou. Zvýšenie počtu vojakov na 22-tis. je zámerom MO SR, v rámci rozpočtu verejnej správy je do roku 2026 schválený počet vojakov 15-tis.

Nie je možné vyhodnotiť, či je plán počtu vojakov v roku 2035 realistický. Implementácia zámeru MO SR zvýšiť počet vojakov na 22 tis. nie je schválená. Aj v prípade schválenia navýšenia podľa ambície MO SR by obsadenie týchto miest bolo výzvou, priemerný čistý ročný prírastok je v posledných 3 rokoch na úrovni 300 vojakov.¹ Pri takomto náraste by OS SR dosiahli požadovaný stav za 25 rokov (v roku 2048).

¹ Zdroj: RIS, MF SR

Box 1: Počty vojakov

Počet miest profesionálnych vojakov a objem finančných prostriedkov na platy schvaľuje každoročne vláda a NR SR ako súčasť rozpočtu verejnej správy. Návrh počtu miest a objem finančných prostriedkov pripravuje Ministerstvo obrany SR v spolupráci s Ministerstvom financií SR. Schválený počet miest predstavuje maximálny limit počtu vojakov, ktorých môže MO SR zamestnať.

V súčasnosti je v návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024-2026 schválený počet miest profesionálnych vojakov 14 980. Skutočná obsadenosť týchto miest je 94 %, to znamená, že v OS SR je v súčasnosti zamestnaných 14 065 profesionálnych vojakov. Za posledné 3 roky je čistý nárast v priemere okolo 300 profesionálnych vojakov ročne, pri súčasnom tempe nárastu sa do roku 2026 podarí naplniť aktuálne schválený maximálny počet.

Strategický zámer MO SR zvýšiť do roku 2035 počet profesionálnych vojakov na 22-tis. je ambíciou MO SR, jeho implementáciu vyžaduje schválenie v rámci rozpočtu verejnej správy. [Dlhodobý plán rozvoja rezortu ministerstva obrany s výhľadom do roku 2035](#), ktorý bol schválený vládou, obsahuje ambíciu navýšiť počet vojakov na 22-tis. do roku 2035. Požiadavka nie je bližšie zdôvodnená, pred implementáciou je potrebné požadované stavy analyticky podložiť a porovnať so zahraničím na základe relevantnej referenčnej skupiny. Následne je potrebné zaviesť ambíciu do praxe tým, že počet vojakov bude navýšený v rozpočte verejnej správy.

Postupný nákup umožní použiť 75 mil. eur na realizáciu iných projektov MO SR. Aktuálne plánuje MO SR jednorazový nákup pušiek a ich dodanie do roku 2026 aj pre vojakov, ktorí by mali vstúpiť do služby v roku 2035. Postupný nákup, napr. formou rámcovej zmluvy alebo opcie, by umožnil prispôbiť rozsah projektu skutočnému vývoju počtu vojakov. Tiež by umožnil použiť zhruba 75 mil. eur na skoršiu realizáciu iných priorít MO SR.

Tabuľka 5 Porovnanie nákladov pre dolnú a hornú hranicu počtov pušiek

Položka	Jednotková cena v eurách	Dolný interval		Horný interval	
		Počty kusov	Cena v mil. eur	Počty kusov	Cena v mil. eur
Útočná puška	2 335	11 534	27	21 123	49
Príslušenstvo	5 238	-	47	-	87
Súpr. zásobníkov	218	11 534	3	21 123	5
Bodák/nôž	118	11 534	1	21 123	2
Súpr. na údržbu	78	11 534	1	21 123	2
Taktický popruh	92	11 534	1	21 123	2
Taktická rukoväť	222	6 704	1	12 277	3
Taktická baterka	229	7 428	2	13 604	3
Značkovač	1 919	7 428	14	13 604	26
Kolimátor	651	11 534	8	21 123	14
Zväčš. nadstavec	1 035	11 534	12	21 123	22
Tlmič hluku	680	6 704	5	12 277	8
Ostatné náklady	-	-	16	-	30
SPOLU			91		166

Zdroj: Štúdia uskutočniteľnosti, spracovanie ÚHP

Náklady na projekt sú v investičnom pláne MO SR na úrovni 23. mil. eur, zvýšenie na 166 mil. eur znamená presun prostriedkov z iných plánovaných projektov. Pred vyhlásením verejného obstarávania je potrebné aktualizovať návrh rozpočtu a investičný plán, aby boli na projekt vyčlenené dostatočné finančné prostriedky. V štúdiu nie je uvedené, z akých projektov sa v prípade realizácie prostriedky presunú.

Pri aktualizácii investičného plánu podľa údajov zo štúdie budú výdavky MO SR v roku 2025 nad hranicou 2 % HDP. Podľa investičného plánu je na projekt vyčlenených o 143 mil. eur menej ako je predpokladaná výška nákladov v štúdiu. Po zohľadnení údajov zo štúdie budú výdavky MO SR v roku 2025 o 72 mil. eur vyššie ako by predstavoval limit 2 % HDP. Zabezpečenie financovania bude vyžadovať rozloženie nákupu v čase alebo presun

prostriedkov z iných plánovaných projektov, čo by malo byť v investičnom pláne zohľadnené pred vyhlásením verejného obstarávania.

Tabuľka 6: Celkové plánované hotovostné výdavky MO SR

	2023	2024	2025	2026
Celkové výdavky²	2 446	2 351	2 406	2 530
Bežné výdavky	1 774	1 712	1 787	1 847
Kapitálové výdavky v rozpise RVS	672	639	619	682
Zazmluvnené projekty	299	406	594	467
Pripravované projekty	373	233	25	215
Z toho Útočné pušky	0	49	50	67
Z toho PVO	45	101	48	0
Ostatné pripravované projekty	328	82	-72	148
% výdavkov MO SR na HDP	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

Zdroj: Štúdia uskutočniteľnosti, RIS, spracovanie ÚHP

Na hodnotenie ponúk budú použité finančné aj kvalitatívne kritériá. Kritériá sú rozdelené do troch kategórií, každej kategórii MO SR priradilo váhu: technické parametre 47,5 %, finančné 37,5 % a logistika 15 %. Ponukám budú priradené body za vopred určené parametre, tie budú prenasobené váhou hodnotenej kategórie.

V štúdiu nie je analyticky opísané, ako bola určená váha jednotlivých kritérií a či zodpovedajú skutočnej hodnote pre investora. Rovnakú váhu má napr. životnosť hlavne, spoľahlivosť zbrane aj jej rozptyl, pričom nie je možné určiť, aký je vplyv vyššej kvality v týchto parametroch na ich cenu a či zodpovedá ochote investora túto vyššiu cenu zaplatiť. Analytické nastavenie kvalitatívnych kritérií by umožnilo objektívne vyhodnotiť aj nefinančné kritériá.

Finančné kritériá majú vo vyhodnotení vyššiu váhu, ako je ich podiel na celkových nákladoch. MO SR pridelilo rovnakú váhu kolimátoru s odhadovanou cenou 651 eur ako cene samotnej pušky s odhadovanou cenou 2 335 eur. Pri vyhodnotení tak môže dodávateľ získať vyšší počet bodov pri položkách s relatívne nízkou hodnotou. Zároveň váha najdrahších položiek (napr. súpravy náhradných dielov spolu za 275-tis. eur) je relatívne nízka - vzniká riziko, že ponuky s vysokými nákladmi na tieto súpravy stratia iba malý počet bodov, ale vo výsledku to výrazne ovplyvní výslednú cenu.

² Odhad celkových výdavkov na roky 2024-2026 je vypočítaný na základe [aktuálnej makroprognózy](#).

Tabuľka 7 Porovnanie váhy a podielu na cene pre finančné kritériá

Položka	Priemerná cena (v eur)	Váha MO SR	Váha MO SR (v %)	Váha podľa podielu na cene	Rozdiel
Cena útočnej pušky	2335	55	20%	31%	-11 p.b.
Cena 1 súpr. zásobníkov	218	25	9%	3%	6 p.b.
Cena prísl. na čistenie	78	10	4%	1%	3 p.b.
Cena kolimátora	651	55	20%	9%	11 p.b.
Cena zväčš. nastavca	1035	35	13%	14%	-1 p.b.
Cena taktického popruhu	92	10	4%	1%	2 p.b.
Cena rukoväte s dvojnožkou	222	10	4%	3%	1 p.b.
Cena taktickej baterky	229	10	4%	3%	1 p.b.
Cena tlmiča hluku	680	30	11%	9%	2 p.b.
Cena bodáka/noža	118	5	2%	2%	0 p.b.
Cena laserového značkovača	1919	35	13%	25%	-13 p.b.
SPOLU	7573	280	100%	100%	-

Zdroj: Štúdia uskutočniteľnosti, spracovanie ÚHP

Spojenie nákupu pušiek a príslušenstva do jedného obstarania nemusí priniesť najvýhodnejšiu cenu a kvalitu pre jednotlivé komponenty. V spoločnom obstarávaní pušiek a príslušenstva určí MO SR víťaznú ponuku na základe súčtu bodov vo všetkých kategóriách. Vzniká tak riziko, že súťaž vyhrá ponuka s dobrou zbraňou ale horším príslušenstvom, prípadne opačne. Podľa štúdie je pri rozdelení obstarávania riziko omeškania dodávok časti komponentov, čo podľa rezortu ohrozí používanie zbraní. Nie sú však hodnotené prínosy z rozdelenia verejného obstarávania na viacero celkov, ktoré by umožnilo lepšiu kontrolu nad výberom jednotlivých komponentov.

Na plné operačné využitie pušiek je potrebné nakúpiť muníciu, v štúdiu nie je plán nákupu munície zahrnutý. Podľa štúdie sa obstaranie munície plánuje súbežne s prvou dodávkou zbraní v roku 2024, MO SR však nemá plán obstarávania ani odhad nákladov. Okrem ostrej munície požaduje rezort obstarat' aj cvičnú muníciu, potrebné počty nie sú v štúdiu stanovené.

Riziká

Rôzne typy zbraní môžu znamenať vyššie prevádzkové náklady, rezort zdôrazňuje potrebu mať čo najmenší počet typov zbraní kvôli kompatibilite. Kompatibilita je podľa MO SR dôležitá pri munícii, náhradných dieloch a uľahčeniu logistickej podpory. V súčasnosti majú OS SR vo výzbroji okrem Samopalov vz. 58 ďalšie 3 typy zbraní (HK 416, CZ 805 BREN A1 a M4A1). Súbežne s verejným obstarávaním nakupuje 5 tis. kusov pušiek M4A1 prostredníctvom FMS. Výsledok verejného obstarávania určí typ zbrane, ktorý bude najpočetnejším v OS SR, pričom sa v súčasnosti nedá určiť, či to bude zbraň, ktorá už je v OS SR zavedená.